

zásadě, že, jakmile soudcovský zákaz byl řádně vyhlášen, nemůže se jeho neznalostí nikdo omlouvat a že takovému zakazu dlužno bezpodmínečně zjednatí platnost. Odhodlal-li se proto obžalovaný obchodovati s tiskopisy a činiti si z obchodování toho zdroj příjmů, bylo na něm, by se staral o to, zda obchodování tomu snad nevádí nějaké překážky. Nestaral-li se o to, ba neměl-li ani vědomosti o tom, že vůbec jest nějaký Úřední List, v němž jsou uveřejňovány zakazy co do dalšího rozšiřování tiskopisů, padá mu k tíži arci nedbalost. Jako osoba obchodující s tiskopisy, třeba neoprávněně a jen příležitostně, byl obžalovaný vzhledem k tomuto svému zaměstnání po rozumu §u 233 tr. zák. povinen znáti zvláštní zakazy nebo nařízení, obchodování jeho se týkající, a činí ho proto tato neznalost trestně zodpovědným. Jiné okolnosti, které by, nehledíc k řečené protiprávní bezstarostnosti, jeho zavinění vylučovaly, obžalovaný neuplatňoval. Jen tehdy, když by tu byla absolutní nemožnost, seznati obsah náležitě vyhlášeného tiskového nálezu (kdyby na př. nacházel se delší dobu v cizině nebo bylo mu nějakou jinou příhodou zabráněno informovati se o tiskových nálezech), mohl by se považovati obžalovaný za omluvena. Chtěl-li proto prodávati pohlednice, o něž jde, i jen příležitostně, měl se informovati o tom, zda nejsou zabaveny. Neučinil-li tak, naopak rozšiřoval-li zakázaný tiskopis dále proti záповědi vyřknuté nálezem soudcovským a náležitě vyhlášené, jest jeho jednáním založena objektivně i subjektivně skutková povaha přečinu podle §u 24 zák. o tisku. Bylo proto odůvodněné zmáteční stížnosti vyhověti, rozsudek nalézacího soudu v oněch výrocích zrušiti a, poněvadž lze rozhodnouti ihned ve věci samé, uznati obžalovaného vinným vedle přestupku § 23 tisk. zák. v příčině ostatních tiskopisů přečinem podle §u 24 zák. o tisku, pokud rozšiřoval pohlednici značky P. C. Paris 1713, při čemž ovšem v důsledcích zásad v úvodu tohoto nálezu rozvedených bylo současně odsuzující výrok ohledně této pohlednice ve smyslu §u 23 tisk. zák. zrušiti, ježto zmáteční stížností státního zastupitelství docíleno býti mohlo v této příčině pouze odsouzení podle nejpřísnějšího ustanovení zákona (§ 24 tisk. zák.), nikoli však odsouzení pro souběžné podstaty §u 23 a 24 tisk. zák. Odsuzující výrok v příčině přestupku §u 23 tisk. zák. zůstává tudíž nedotčen pouze ohledně ostatních fotoaktů.

Čís. 2706.

Zákon v §u 335 tr. zák. nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal výlučně jen z jednání neb opomenutí vinníkov; stačí, že mezi výsledkem a jednáním (opomenutím) je příčinná souvislost (§ 134 tr. zák.) a že pachatel vyvolal byť i jen jednu z podmínek, které měly v záпětí protiprávní výsledek.

Příčinná souvislost není přerušena tím, že spolupůsobily vedle jednání pachatelova také ještě jiné okolnosti, které výsledek přivodily; je proto nerozhodno, zda protizákonný výsledek vzešel ze sbíhajících se neopatrného počínání si osoby poškozené; přivodila-li si však tato

**osoba úraz úmyslně (v úmyslu sebevražedném), nejde o trestný čin podle § 335 tr. zák., nýbrž po případě o přestupek § 431 tr. zák.
Neodborné přemístění elektrického vedení.**

(Rozh. ze dne 19. března 1927, Zm II 359/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 3. července 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §u 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice k opětovnému jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti čís. 4 §u 281 tr. ř. z té příčiny, že nalézací soud zamítl pro zbytečnost a nerozhodnost 1. důkazy nabídnuté obžalovaným k prokázání toho, že si Bohumil H. smrtelný úraz, jehož nedbalé zavinění přičítá soud k vině obžalovanému, přivodil zúmyslně, totiž v úmyslu sebevražedném, 2. dále důkaz znalci z oboru elektrotechnického, že elektrické vedení, obžalovaným samostatně přemístěné, bylo dosti vysoko, takže si Bohumil H. zavinil svou smrt neopatrností. Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud jde o zamítnutí důkazů pod 1. navrhaných. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný, povoláním zednický mistr, při stavbě části svého obydlí sám odstranil elektrické vedení z prostoru, kde bezpečně bylo vedeno a upevněno, a zavěsil je volně na hácích isolačně nezabezpečených asi ve výši dvou metrů nad zemí a že proud z vedení nebyl vypjat. Tyto okolnosti doznává sám obžalovaný. Nalézací soud uznává právem, že v onom přemístění elektrického vedení, které obžalovaný provedl sám, ačkoli k tomu neměl odborných znalostí, dlužno spatřovati jednání, způsobilé přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského. Neboť podle údajů znalce, jehož posudek učinil soud podkladem svého výroku, byla objímka při přemístěném vedení zvětšela, vnější obal vedení byl pro poškozenou izolaci spojen s proudem, raménko bylo poškozené a izolace drátu byla vadná v raménku i pod raménkem. Tyto při místním ohledání zjištěné vady, jakož i okolnost, že obžalovaný zavěsil vedení volně na hácích isolačně nezabezpečených, dokazují, že obžalovaný provedl přemístění elektrického vedení neodborně, jak to nalézací soud na základě posudku znalce běře také za prokázáno. V tom však spočívá zavinění obžalovaného, neboť, neměl-li potřebných odborných znalostí, bylo na něm, by při práci, která již svou povahou je nebezpečná, použil pomoci neb aspoň rady odborníka, který by byl nebezpečí s přemístěním elektrického vedení spojená vytušil a vhodnými opatřeními zamezil. Obžalovaný však ani takovýchto potřebných ochranných opatření učiniti nedovedl, kdyžtž, jak soud zjišťuje, na dotaz znalce, proč nevytáhnul alespoň pojistky, odvětil, že vůbec neví, co to je. Shledal-li tudíž soud v neodborném přemístění elektrického vedení v souvislosti s tím, že též proud nebyl

vypjat, jednání rázu v §u 335 tr. zák. předpokládaného, nelze výrok ten označovati pochybeným, to tím méně, když vedení bylo jen ve výši asi dvou metrů, tedy ve výši již pro člověka prostřední velikosti při zvednutí ruky lehce dosažitelné, takže i v tom zračí se nerozvážnost a neopatrnost obžalovaného. Nalézací soud z dotyčného údaje obžalovaného (že dal vedení do výše asi dvou metrů, maje za to, že se nikdo raménka nedotkne) dovodil též formelně bezvadně, že obžalovaný věděl, že přemístění vedení je nebezpečné, čímž je zjištěno, že mohl postříci, že jeho jednání je způsobilé přivoditi neb zvýšiti nebezpečí v zákoně zmíněná. Tím je prokázáno i subjektivní zavinění obžalovaného, spočívající podle §u 335 tr. zák. v tom, že pachatel předvídá nebo předvídati může možnost nebezpečství ohrožení některého z právních statků v §u 335 tr. zák. uvedených.

Pokud jde o smrtelný úraz Bohumila H-a, jenž nastal následkem toho, že se H. dotkl elektrického vedení, přičítá nalézací soud úraz ten k vině obžalovaného. Po této stránce sluší uvésti toto: Ze slov zákona: »... když z něho (hieraus), to jest z jednání neb opomenutí vzešlo těžké poškození na těle (smrt) člověka...« plyne jasně, že trestný výsledek dlužno pachateli přičítati jen tehdy, když výsledek ten nastal z jeho zaviněného jednání neb opomenutí, jinými slovy, když mezi jednáním (opomenutím) vinníkovým a nastalým výsledkem je příčinná souvislost. Zda taková příčinná souvislost tu je, sluší posuzovati podle ustanovení §u 134 tr. zák., jenž co do otázky příčinné spojitosti stanoví zásady platné pro celý obor trestního práva. Zákon nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal výlučně jen z jednání neb opomenutí vinníkova, stačí naopak, že mezi výsledkem a jednáním (opomenutím) je vůbec příčinná souvislost a že pachatel vyvolal byť i jen jednu z podmínek, které měly v zápětí protiprávní výsledek. Podle zásad o příčinné souvislosti není proto příčinná souvislost mezi jednáním (opomenutím) pachatelovým a nastalým výsledkem přerušena, i když vedle jednání pachatelova spolupůsobily také ještě jiné okolnosti, které výsledek ten přivodily; je proto s hlediska zákona nerozhodno, zda vzešel protizákonný výsledek ze sbíhajícího se neopatrného počínání osoby poškozené. Kdyby proto bylo po skutkové stránce nepochybně zjištěno, že Bohumil H. dotkl se elektrického vedení ať náhodou ať z neopatrnosti, musil by obžalovaný podle vyložených zásad zodpovídati za nastavší smrtelný úraz Bohumila H-a a neospravedlňovalo by ho, i kdyby H. sám zavinil svůj úraz z nedbalosti. V důsledku toho nebylo zapotřebí, by byl prováděn navrhovaný důkaz znalci z oboru elektrotechnického pod 2. o tom, že elektrické vedení, obžalovaným přemístěné, bylo dosti vysoko a že si tudíž Bohumil H. zavinil svou smrt neopatrností. Naproti tomu měla by se věc jinak, kdyby bylo dokázáno, že Bohumil H. přivodil si smrtelný úraz v úmyslu sebevražedném. Neboť za tohoto předpokladu byl by nastal smrtelný úraz jedině z vlastní vůle a z vlastního rozhodnutí sebevrahova, smrt jeho by byla vzešla z jeho vlastního jednání (to jest z úmyslně chťěného doteku elektrického vedení) a nikoli z jednání (opomenutí) obžalovaného. V tomto případě by byla arci příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaného

a nastalým výsledkem přerušena a nemohl by se tento přičítati obžalovanému k vině, ovšem bez újmy zodpovědnosti podle mírnějšího předpisu §u 431 tr. zák. Zamítl-li proto nalézací soud důkazy, nabídnuté obžalovaným k prokázání toho, že Bohumil H. přivodil si smrtelný úraz v sebevražedném úmyslu, jako nerozhodné v úvaze, že při řádně upraveném elektrickém vedení by jakýkoli úraz dotekem byl vůbec vyloučen, je toto stanovisko právně pochybené. Neboť okolnost, zda Bohumil H. dotekl se elektrického vedení v sebevražedném úmyslu nebo jen z neopatrnosti, jest pro právní posouzení věci rozhodného významu, ježto v tomto případě šlo by o přečin podle §u 335 (337) tr. zák., kdežto v onom případě pouze o přestupek podle §u 431 tr. zák. Zamítnutím důkazů pod 1. uvedených byl proto obžalovaný zkrácen ve svém právu na zákonnou obhajobu, pročež bylo jeho podle čís. 4 §u 281 tr. ř. odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek jako zmatečný zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2707.

K pojmu »lsti« (§ 197 tr. zák.) se nevyžaduje, by k docílení oklamání byla vynaložena zvláštní námaha a zvláštní úskočnost nebo záškodnost; stačí již pouhé nepravdivé udání, jehož nepravdivost nelze na první pohled a bez předchozího pátrání poznati a jež je způsobilé, vyvolati nesprávnou představu a vzbuditi víru v pravdivost u oklamané osoby.

Podvodný prodej losů na splátky (tvrzením, že se další splátky kromě prvé platiti nebudou).

(Rozh. ze dne 19. března 1927, Zm II 395/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 8. července 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. namítá stížnost, že skutková podstata zločinu podvodu není proto dána, poněvadž prý manželé H. měli dosti příležitosti a možnosti o pravém stavu věci se přesvědčiti, zvláště když se mohli z prospektu, jež obžalovaní měli sebou, dostatečně o podmínkách koupě losů poučiti, takže nelze mluvíti o tom, že byli uvedeni v omyl. Lstivé předstírání musí prý býti způsobilým uvést poškozeného v omyl; tolik však prý musí člověk s normálním rozumem věděti, že s každým losem nemůže býti spojena výhra a že se dostane nanejvýš zpět po letech zaplacené nominale. Stížnosti nelze přisvědčiti. Rozsudková zjištění neskytají opory pro předpoklad, že manželé H. měli dosti příležitosti a možnosti, přesvědčiti se o pravém stavu věci. Námitka stížnosti, že poškození mohli se zejména poučiti o podmínkách koupě